

Fick du blod 1965-1991? Då bör du testa dig för hepatit C

Sedan 1992 testas allt blod i Sverige, dessförinnan fanns det risk att hepatit C överfördes via blodtransfusion.

Risken att man ska vara smittad är liten, och idag finns det goda möjligheter till vård och behandling.

Därför är det viktigt att testa sig.

Landstinget
i Östergötland

Landstinget i Östergötland, Informationscentrum april 2008

Alla som vet eller misstänker att de fick en blodtransfusion någon gång från 1965 till och med 1991 bör testa sig för hepatit C. Undersökningen, som är kostnadsfri, görs på vårdcentralen. Du kan även passa på att testa dig i samband med ett annat sjukvårdsbesök.

Frågor och svar

Vad är hepatit C?

Hepatit C är ett virus som kan orsaka en leverinflammation. Om man bär på virus under många år kan inflammationen leda till ärrbildning i levern, så kallad skrumplever, och det finns också ökad risk för att få cancer i levern. Hepatit betyder leverinflammation och man använder olika bokstäver för olika virus som kan orsaka denna.

Hur smittar hepatit C?

Hepatit C smittar framför allt via blod och blodkontakter. Risken för smitta via sexuell kontakt är liten. Den vanligaste smittvägen idag i Sverige är via intravenöst missbruk med orena sprutor.

Hur vet man om man bär på hepatit C-virus?

Det finns inga specifika symptom som kan tala om att man bär på just hepatit C-virus. I många fall har man inga symptom alls. Hos en del kan infektionen läka ut av sig själv. Symptom på hepatit C-virus kommer vanligen sent i förloppet efter många år när ärrbildningen börjat i levern. Då kan man ha symptom som till exempel trötthet.

Det kan finnas flera olika orsaker till leverinflammation som till exempel alkohol, läkemedel, så kallade autoimmuna sjukdomar och andra virusinfektioner.

Hur gör jag för att testa mig?

Hepatit C-virus upptäcks med ett blodprov och svaret kan vanligtvis ges inom en vecka. Undersökningen är kostnadsfri. Man kan undersöka sig på vårdcentral eller i anslutning till ett rutinbesök i vården.

Hur länge har man känt till hepatit C-virus?

Hepatit C-virus upptäcktes i slutet av 80-talet och tester utvecklades under början av 90-talet. Från och med 1992 testas allt blod i Sverige. Man tror att hepatit C-virus började komma till Sverige under mitten av 60-talet.

Hur stor är risken om man fått en blodtransfusion mellan 1965-1991?

Det är svårt att bedöma men risken att man ska vara bärare av virus har uppskattats till runt fem procent om man fått stora mängder blod. I en mindre undersökning som gjordes i Göteborg under 2007 var lite mindre än en procent av de som testade sig efter att ha fått blodtransfusion mellan 1965 och 1991 bärare av hepatit C.

Hur vet man att man fått blodtransfusion?

Många som genomgått större operationer eller haft stora blödningar vet att de fått blodtransfusion. Mindre ingrepp som till exempel operationer i blindtarmen, bräckoperationer och liknande brukar inte innebära blodtransfusion. Om man är osäker kan man rådgöra med sin läkare. I vissa fall kan det vara enkelt att få fram tidigare journaluppgifter. Om det är svårt att få fram journaluppgifter kan man låta testa sig på misstanke om att man fått blodtransfusion.

Varför kan man inte bara kalla in alla som fått blodtransfusion?

De flesta blodcentraler var inte datoriserade under perioden då hepatit C-smitta kan ha funnits i det blod som transfunderades.

Vilka ska testa sig?

Alla som vet eller misstänker att de fått blodtransfusion mellan 1965-1991 bör testa sig. Detta är kostnadsfritt och görs förslagsvis på vårdcentral eller i samband med annat sjukvårdsbesök.

Kan man lita på testresultatet?

Ja – dagens tester är säkra och om testet skulle visa sig positivt så går man vidare med ytterligare tester.

Vad händer om det visar sig att man bär på hepatit C-virus?

Om man är bärare av hepatit C-virus blir man remitterad till en infektionsklinik. Idag finns goda möjligheter till vård och behandling.

Vart kan jag vända mig om jag har frågor?

Kontakta din vårdcentral eller Sjukvårdsrådgivningen 1177.